

Pyhäjärvi-instituutti
toimisto@pji.fi

Viite Lausuntopyyntö 17.6.20224

Aihe Eura, Kauttuankosken kalataloudellinen kunnostussuunnitelma 2021

Pyhäjärvi-instituutti on pyytänyt Satakunnan Museon lausuntoa Kauttuan koskialueella toteutettavan virtavesikunnostuksen suunnitelmasta. Suunnitelma on laadittu Pyhäjärvisuudun taimenvedet -hankkeessa ja kunnostustyöt on tarkoitus toteuttaa mahdollisesti jo syksyllä 2024, mutta viimeistään vuonna 2025. Suunnittelun aikana on kuultu Satakunnan Museota ja järjestetyssä maastokatselmuksessa on ollut mukana museon edustaja.

Kauttuankoski on Eurajoen ylin koskijakso, joka saa alkunsa Kauttuaan säännöstelypadolta. Padolla säännöstellään Pyhäjärven vedenpintaa ja kaloille se on vaelluseste järven suuntaan. Koskijakson kokonaispituus on 600 metriä ja suunnitelmassa se on jaettu kolmeen osaan, Kauttuan Aliseenkoskeen, Tehtaan alapuoliseen osaan sekä Kauttuankosken yläosaan. Aliseenkosken molemmilla rannoilla on myllyn rauniot, kulttuuriperintökohteiksi arvoitetut Isomylly kosken pohjoisrannalla sekä Pappilan ja Lähteenojan mylly etelärannalla. Lisätietoja kohteista löytyy Museoviraston ylläpitämästä Kulttuuriympäristön palveluikkunasta <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000022944> ja <https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000022945>.

Virtavesikunnostuksessa pääasiallisina toimenpiteinä on taimenen lisääntymisalueiden eli soraikkojen perustaminen sekä poikastuotantoa tukevien alueiden luominen uomaan kiveämällä ja puumateriaalia lisäämällä. Kauttuan koskialueella uomaan rakennetaan mm. kivisaarekkeita ja kivikynnyksiä sekä lisätään asentokiviä virranohjaimiksi ja suojapaikkojen luomiseksi. Puumateriaalia uomaan lisätään luomaan pienhabitaatteja.

Satakunnan Museon näkemyksen mukaan kunnostussuunnitelma on huolellisesti laadittu. Tehtävät toimenpiteet sijoittuvat kosken uomaan, eivätkä ne kasvillisuuden palautumisen jälkeen juurikaan vaikuta koskiympäristön maisemaan. Työn aikana tulee erityistä huomiota kiinnittää myllyjen raunioihin, jotta niiden rakenteita ei vaurioiteta. Maa-aineksen kuljetus- ja koneiden kulkureitit tulee suunnitella

maastossa huolellisesti ja kulkujälkien siistimiseen ja kunnostamiseen työn jälkeen varautua.

Satakunnan Museolla ei ole muuta huomautettavaa suunnitelmasta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Olli Joukio

Arkeologi Leena Koivisto

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Katariina Alaspää
Museovirasto/kirjaamo

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä